

คู่มือการปฏิบัติงาน

ของ

นางหริณญา รุ่งแจ้ง
ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานของ นางหริณญา รุ่งแจ้ง ศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ นี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน เผยแพร่ให้
ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้สนใจได้ทราบ โดยมีรายละเอียดภาระงาน
กระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามคำสั่งภารกิจงานที่ได้รับมอบหมาย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็น
ประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้สนใจได้เป็นอย่างดี

หริณญา รุ่งแจ้ง

ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ภารกิจงาน	๑
กรอบภารกิจกลุ่มงาน ขั้นตอนและแนวปฏิบัติงาน	๒

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

ภารกิจงาน

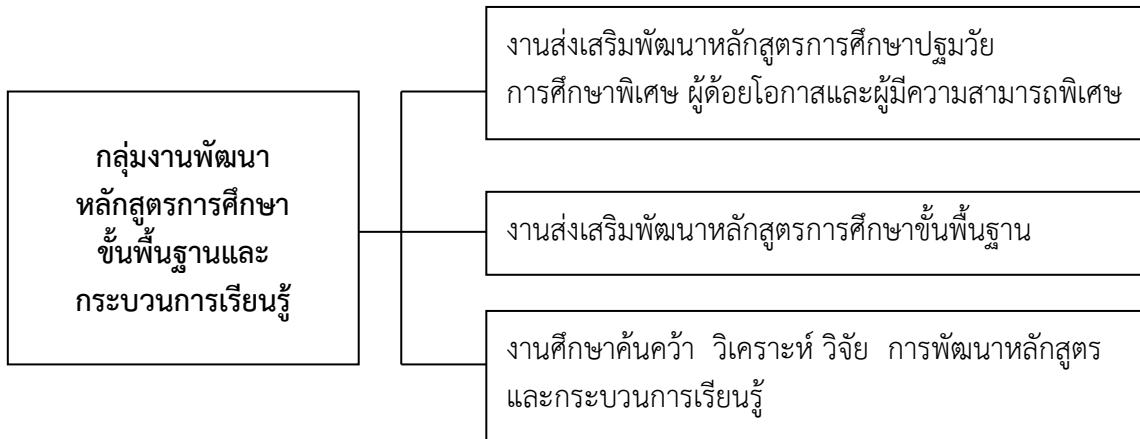
๑. งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
๒. งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

นางหริณญา รุ่งแจ้ง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ (คศ.๓) ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ มีหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ลำดับที่ ๓ ในกรณีที่ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้
๒. ควบคุม กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษา ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในกลุ่มงานให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย รวดเร็ว เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และระเบียบของทางราชการ
๓. งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
๔. งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๕. งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาปฐมวัย
๖. งานนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาปฐมวัย
๗. ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าการศึกษาปฐมวัย
๘. งานแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัย และการรายงานผลการดำเนินงาน
๙. งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษาปฐมวัย
๑๐. การประเมินพัฒนาการนักเรียนระดับปฐมวัย
๑๑. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการศาสนา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น
๑๒. งานขยายเครือข่ายโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ “โรงเรียนปฐมวัยน่าอยู่ อุ่นใจ ปลอดภัย สร้างนิสัย และเป็นรากฐานการเรียนรู้”
๑๓. งานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย
๑๔. งานเลขานุการร่วมคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด
๑๕. งานเครือข่าย สมาคมฯ ชมรม ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพการศึกษาปฐมวัย
๑๖. โครงการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
๑๗. นิเทศ ติดตามโรงเรียนในศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
๑๘. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามคำสั่ง หรือตามที่ยู้งบังคับบัญชามอบหมาย

กรอบภารกิจ

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

๑. งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษานโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการจัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
๒. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ ทั้งในและต่างประเทศ
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ ในรูปแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพของสถานศึกษา โดย
  - ๓.๑ พัฒนาคู่มือ ผู้บริหาร ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ และดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาหลักสูตรได้
  - ๓.๒ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
๔. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ และให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

๕. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อย...^๓
และมีความสามารถพิเศษ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

นักเรียนก่อนวัยเรียน ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาอย่างทั่วถึง ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และมีความทันสมัยอยู่เสมอ

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

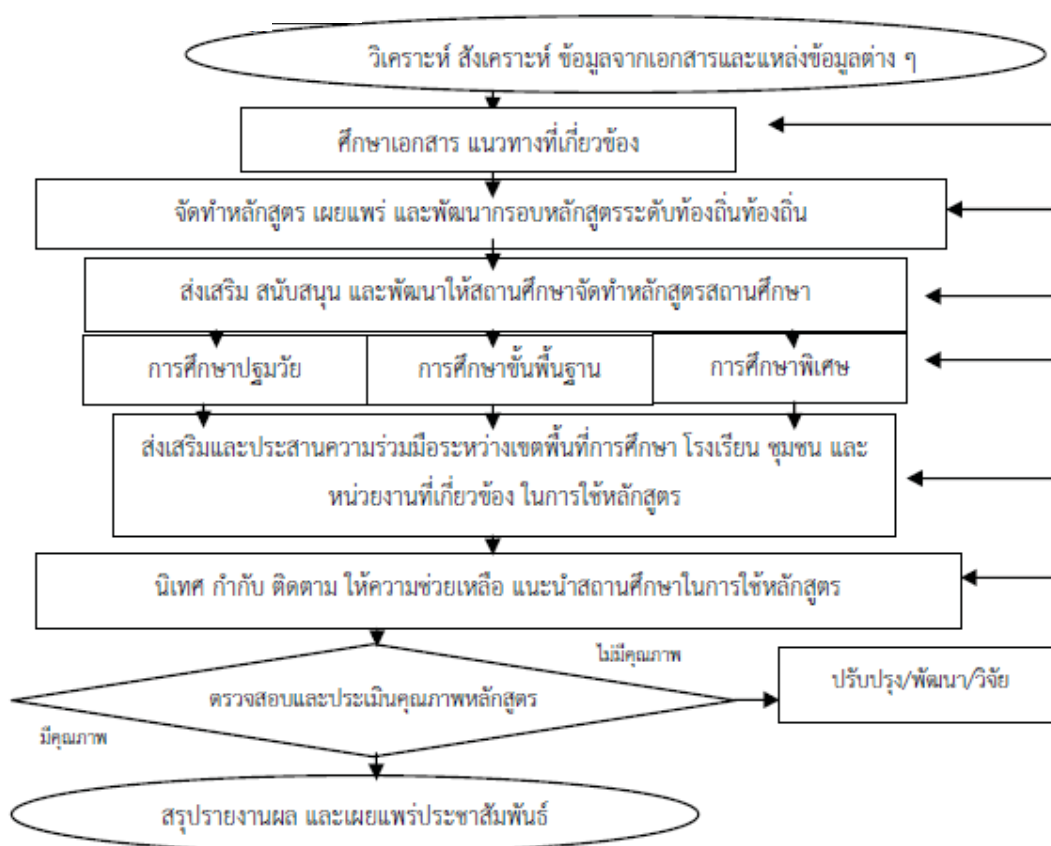
๑. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ และมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๒. ศึกษา รวบรวมข้อมูลและจัดทำระบบสารสนเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้
  - ๒.๑ ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร
  - ๒.๒ รวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร
๓. พัฒนาคู่มือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรเฉพาะด้าน เช่น โรงเรียน ๒ ภาษา โรงเรียนตามแนวพุทธ โรงเรียนกีฬา โรงเรียนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนอัจฉริยะ
๖. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น Home School การศึกษาที่จัดในสถานประกอบการ ฯลฯ เป็นต้น
๗. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๘. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยในชั้นเรียนและการนิเทศภายใน
๙. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา และนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

นักเรียนวัยเรียนทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการจัดการเรียนรู้โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ และมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๔

ภาพประกอบ : งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

๓. งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

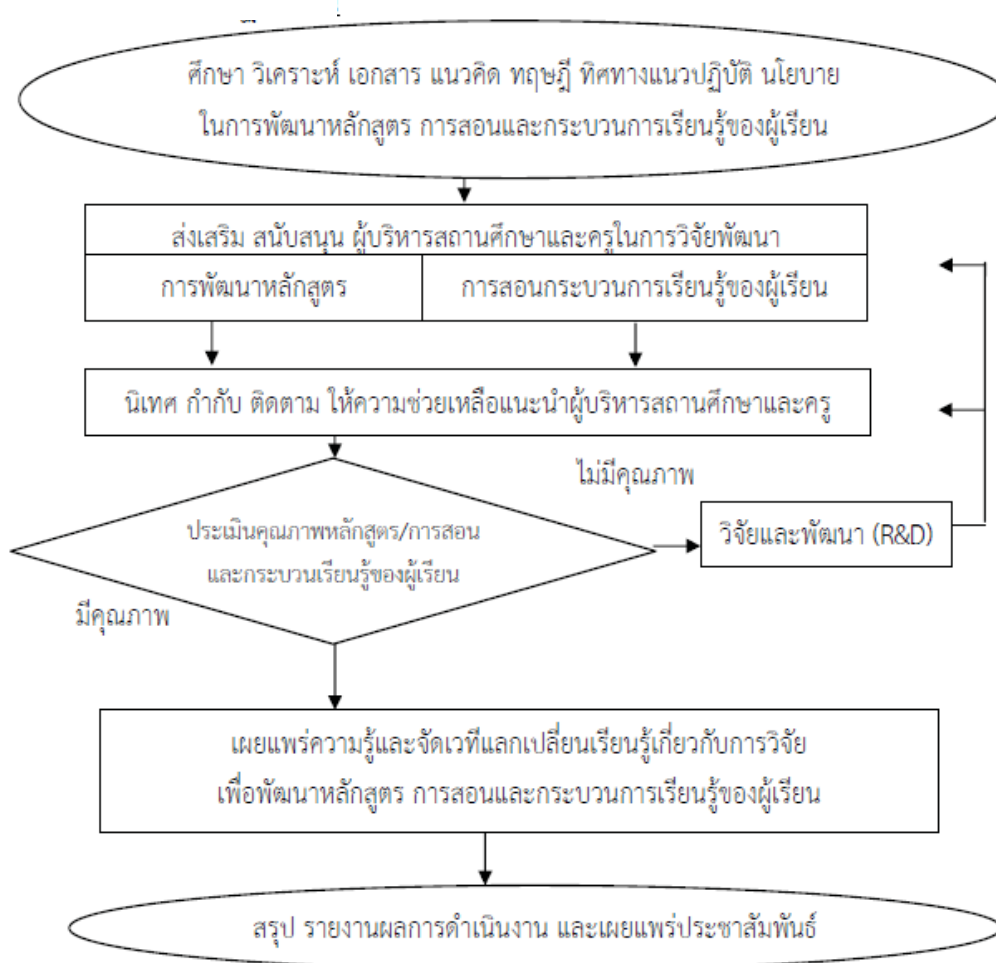
๑. ศึกษาสภาพปัญหา งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
๒. ดำเนินการวิจัยการบริหารหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
๓. สนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ผู้บริหาร ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง
๔. เผยแพร่ผลงานการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
๕. นำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนางานบริหารหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีผลการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ภาพประกอบ : งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้